

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم و برزنده یک تن مېباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: روزنامه نگار سوئیسی : هانریت هانک گونتینگر - par Henriette Hanke Güttinger
برگردان از: حمید محوی
۰۳ جون ۲۰۱۴

بازی دیو سرشت

چگونگی تلاش ایالات متحده آمریکا در تقویت اسلام اصولگرا

بخش یک

سال ۲۰۰۵، رابرت دریفوس در زمینه سیاست خارجی مخفیانه ایالات متحده برای نخستین بار بررسی جامعی را به زبان انگلیسی منتشر کرد: پشتیبانی از اسلام اصولگرا طی جنگ دوم جهانی تا امروز. امپراتوری بریتانیا پیش از این اسلام اصولگرا را برای تحمیل منافع امپریالیستی خود به خدمت گرفته بود. دریفوس برای نگارش نقد خود از منابع آرشیوها استفاده کرد، که عبارتند از مصاحبات مردان سیاسی، مأموران سرویس های مخفی و کارمندان وزارت دفاع و وزارت امور خارجه آمریکا. دریفوس بر آن است تا توجه خواندگانش را به تاریخ تنش آمیز خاور نزدیک، اعمال نفوذ بریتانیا در وضعیت پسا جنگ در حمله نظامی سال ۲۰۰۳ به عراق جلب کند. در اینجا برخی وجوه بنیادی این کتاب مهم را مختصراً یادآور می شویم.

اسلام اصولگرا، ابزار امپراتوری بریتانیا

در پایان قرن نوزدهم، بریتانیای کبیر بزرگترین قدرت استعماری بود. هند در سیطره بریتانیا بود و سال ۱۸۸۲ در مصر مستقر شد. در آسیای مرکزی، تزار روسیه مجبور شد به نفع بریتانیا عقب نشینی کند. سال ۱۸۸۵ ملاقات مهمی بین سرویس های مخفی بریتانیا، نمایندگان وزارت امور خارجه و شخصی به نام جمال الدین آل-افغانی (۱) [سید جمال الدین افغان] در لندن صورت گرفت.

سید جمال الدین افغان

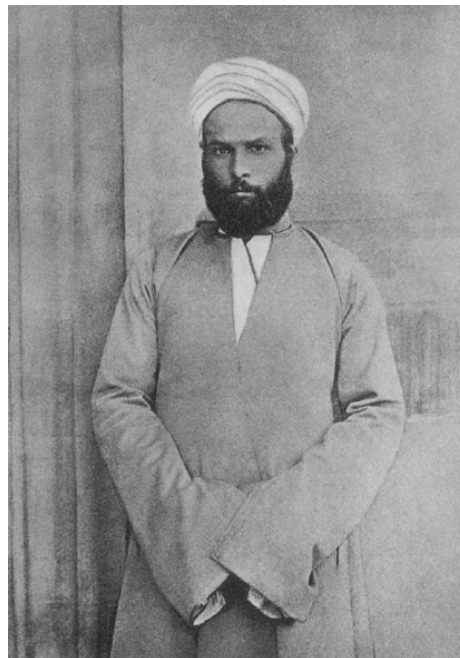
آنها دربارهٔ تشکلات یک اتحادیهٔ پان-اسلامی، به رهبری بریتانیا مذاکره کردند. این تشکلات اسلامگرا می بایستی در مصر، ترکیه، ایران و افغانستان راه اندازی می شد و هدف از چنین تشکیلاتی مقابله علیه روسیهٔ تزاری بود. به پدرخواندگی تاج و تخت انگلیس و با پشتیبانی شرق شناس انگلیسی ادوارد براون، که شخصیت قدرتمندی بود، نخستین سنگ بنای پان-اسلامی راست را در افغانستان بنا کرد، که می بایستی به عنوان جنبش سیاسی و اجتماعی به تمام جهان اسلام گسترش یابد.

۰۵.۰۱.۱۹۲۶ ----- ۰۷.۰۲.۱۸۶۲

Edward Granville Browne دو عکس از ادوارد براون

مسلمان مؤمن و مقدس در ظاهر، ولی در واقع، **سید جمال الدین افغان** بی دین و بی خدا بود، و علاوه بر این او عضو فراماسون لوژ اسکاتلند بود. از دیدگاه او مذهب ابزاری بود برای پیش برد منافع سیاسی اش. **محمد عبده**، اسلامگرای مصری و شاگرد **سیدجمال الدین افغان**، جنبش اخوان المسلمین را بنیانگذاری کرد، که می بایستی اسلام اصولگرا را در طول قرن بیستم در سیطرهٔ خود داشته باشد.

محمد عبده

محمد عبده نیز در خدمت انگلستان بود. وقتی ناسیونالیست های ارتش مصر علیه تسلط انگلیس به پا خاستند، **محمد عبده** در کنار انگلیس موضع گیری کرد. به همین دلایل، جریان اصولگرایان مسلمان برای بریتانیا و بعدها برای امریکائی ها از اهمیت خاصی برخوردار شد.

محمد عبده مثل استادش **سید جمال الدین -افغان** آزاد اندیش بود. سال ۱۸۹۹ بریتانیایی ها او را مفتی مصر نامیدند، و او به مفسر و تعیین کننده معانی شریعت اسلام در تمام کشورها تبدیل شد. علاوه بر این، او عضو مجلس قانونگذار مصر بود.

با تکیه به چندین مورد، دریفوس نشان می دهد چگونه اسلام اصولگرا در پی جانشین های متعدد از دوران **سید جمال الدین افغان** تا امروز، دلایلی وجود دارد که او را نیاکان و پدر بزرگ **اسامه بن لادن** تلقی کنیم.

اتحاد بریتانیا با سعودی ها و وهابی ها

پیدایش موتور و اتومبیل در پایان قرن نوزدهم تقاضای نفت را به شکل شگرفی افزایش داد، و این موضوعی بود که موجب افزایش منافع بریتانیا در رابطه با ایران، عراق و عربستان شد. در حالی که مملکت فارس تحت نفوذ بریتانیا بود، از این پس تسلط بر شبه جزیره عربستان و عراق نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار شد.

در مورد شبه جزیره عربی، بریتانیایی ها روی قبیله ای صحرا نشین، یعنی خاندان ابن سعود، حساب باز کردند که با وهابیت اصولگرا پیوند تنگاتنگ داشت. از سال ۱۸۹۹، کویت که تحت قیومیت بریتانیا بود برای خاندان ابن سعود تبدیل به پایگاهی شد برای تصرف تمام شبه جزیره عربی. مبارزانی که به خدمت خاندان ابن سعود درآمدند، در واقع صحرانشینانی بود که با شعارهای مذهبی تشویق می شدند. سال ۱۹۰۲، سعودی ها شهر ریاض را که در تصرف عثمانی ها بود فتح کردند.

طی جنگ اول جهانی بریتانیایی ها امکان این را یافتند که امپراتوری عثمانی تضعیف شده را از شبه جزیره عربی برانند. سپس، با پادشاه آینده سعودی و وهابی ها عهد و پیمان بستند. در نخستین عهد و پیمانهایی که سال ۱۹۱۵ بسته شد، انگلستان ابن سعود را به عنوان حاکم مستقل منطقه نجد در شبه جزیره عربی به رسمیت شناخت. ابن سعود نیز به سهم خود قیومیت و سیاست ستراتیژیک انگلیس را پذیرفت.

طی لشکرکشی خیلی مرگباری که مشاوران انگلیس آن را هدایت می کردند، خاندان سعود با جنگجویان صحرانشینانش شبه جزیره را فتح کرد. میزان تلفات در حد ۴۰۰۰۰۰ کشته و زخمی بود، ۴۰۰۰۰ نفر در ملا عام اعدام شدند و از ۳۵۰۰۰۰ نفر نیز قطع عضو شد.

سال ۱۹۲۷، بریتانیا استقلال کامل رژیم سلطنتی سعودی را به عنوان نخستین دولت اسلامی اصولگرا به رسمیت شناخت. در همکاری با این دولت، بریتانیایی ها پایگاهی برای اسلام اصولگرا ایجاد کرد که تا امروز دوام آورده است. پس از جنگ اول جهانی کنترول عراق و اردن را به دست گرفت و پسران خاندان هاشمی در مکه که خود را از نوادگان پیغمبر اسلام می دانستند به پادشاهی این کشورها تحت قیومیت خود برگزید.

برگردان از: حمید محوی/پاریس

Un jeu diabolique

Comment les Etats-Unis ont contribué à renforcer l'islam fondamentaliste